

Tsekkilista kouluikäisen lapsen tai nuoren tukemiseen

Kouluikäisen lapsen tai nuoren kanssa työskentelevän ammattilaisen käyttöön tarkoitettu tsekkilista

Lapsen tai nuoren kuormituksen tunnistaminen

Pyritään tunnistamaan, mitkä tekijät kuormittavat lasta tai nuorta:

- Äänet, hajut, tuntemukset, valo
- Ympäriällä olevat useat eri tapahtumat
- Väsymys, nälkä, fyysinen passiivisuus
- Oppimiseen ja hahmottamiseen liittyvät haasteet
- Ennakoinnin ja strukturoinnin puute
- Epäselvät käyttäytymisodotukset
- Epäselvät ohjeet tai ristiriitainen viestintä
- Sosiaalinen kuormitus tai sosiaalisten tilanteiden pelot
- Haasteet vuorovaikutustilanteissa (mm. riidat, ulkopuolisuuden tunne, yksinäisyys)
- Ympäristöstä tuleva negatiivinen palaute omalle toiminnalle
- Uudet ympäristöt, tilanteet, ihmiset
- Muutokset ja yllätykset
- Kiireen tuntu
- Jokin muu: _____

Tukeminen kouluympäristössä	Ei vielä käytössä	Käytetään	Tätä tarvitaan lisää
Tunnistetaan ja hyödynnetään oppilaan vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet			
Lisätään myönteisen palautteen antamista			
Kerrotaan oppilaalle selkeästi, mitä häneltä odotetaan missäkin tilanteessa			
Ennakoidaan ja suunnitellaan siirtymät ja välituntitilanteet			
Sallitaan liikkuminen ja oheistoiminta (tästä selkeät, sovitut säännöt)			
Annetaan selkeät, yksinkertaistetut ohjeet			
Koulupäivä on strukturoitu ja struktuuri on nähtävissä			
Joustavat järjestelyt opetuspaikan suhteen: _____			
Sovittu rauhoittumispaikka: _____			
Lepohetkiä koulupäivään – mikä lasta rentouttaa? Sovittu rauhoittumistapa: _____			
Aistiärsykkeiden karsiminen: _____			

Kuvatuki ajasta, paikasta ja toiminnasta _____			
Sovitut keskittymistä tukevat keinot (esim. vastamelukuulokkeet, fidgetit, spinnerit yms., piirtäminen, jumppapallo, tasapainotyyny, tasapainotuoli, musiikin kuuntelu):			
Motivointi, esim. palkkiot: _____			
Tukihenkilöiden hyödyntäminen (koulunkäynninohjaaja, kasvatusohjaaja, erityisopettaja, opo, kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, muu: _____)			
Muuta:			
Muista luovuus: ole luova ja kekseliäs, pohdi ja tarkkaile, mikä juuri tätä lasta/nuorta auttaa			
Pedagogisen tuen aste			
Yleinen tuki ☐ Tehostettu tuki ☐ Erityinen tuki ☐			

Tukeminen kotona Arjen selkeät rakenteet ja rutiinit tukevat lapsen toimintakykyä, vahvistavat itseluottamusta ja lisäävät jaksamista. Mikäli lapsi elää kahdessa perheessä, olisi rutiinit hyvä luoda molemmissa perheissä mahdollisimman samankaltaisiksi.	Ei vielä käytössä	Tähän pyritään	Tätä tarvitaan lisää
Arjen selkeyttäminen			
Kotona on selkeät säännöt, jotka lapsi/nuori ymmärtää			
Tapahtumien ja toiminnan ennakointi (päiväkalenteri, kuvakortit apuna)			
Tavaroilla on selkeät, omat paikat (tarvittaessa kuvatuki)			
Kerrotaan lapselle/nuorelle selkeästi, mitä häneltä odotetaan missäkin tilanteessa			
Säännöllinen ateriarhythmi (aamupala, lounas, välipala, päivällinen, iltapala)			
Säännölliset nukkumaanmeno ja -heräämisajat			
Rauhoittavat iltahetket (ruutuaika loppuu väh. 1h ennen nukkumaanmenoa, tutut iltarutiinit)			
Riittävästi unta (unentarve 8-11h/vrk ikään suhteutettuna)			
Päivittäin riittävästi liikuntaa ja ulkoilua			
Kohtuullinen ruutuaika			
Muista luovuus: ole luova ja kekseliäs, pohdi ja tarkkaile, mikä lastasi auttaa			

Tukeminen kotona	Ei vielä käytössä	Tähän pyritään	Tätä tarvitaan lisää
Lapsen itsetunnon vahvistaminen			
Huomioidaan ja hyödynnetään lapsen vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet			
Kehutaan lasta ja lisätään myönteistä palautetta			
Tuetaan tarvittaessa omatoimisuustaidoissa ja muissa vaatimuksissa			
Panostetaan aikuisen läsnäoloon lapsen/nuoren kanssa			
Nuoren päihteiden käyttö ja riippuvuudet	Ei käytä	Satunnaisesti	Säännöllisesti
Liiallinen digipelaaminen / kännykän käyttö			
Energiajuomat			
Nikotiinituotteet (mm. tupakka, nuuska, sähkötupakka)			
Alkoholi			
Huumeet			
Perheen voimavarat			
Miten lapsen sisarusuhteet sujuvat? Miten vanhemmat jaksavat? Onko perheellä tukiverkostoa lähellä?			
Ammattilaisen tuki lapselle/nuorelle tai perheelle			
Lapsi/nuori tai perhe saa tukea: <ul style="list-style-type: none"> ☐ opiskeluhollosta (terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi) ☐ perheneuvolasta ☐ mtp-tiimistä / nuorisovastaanotolta ☐ puhe-, toiminta- tai fysioterapeutilta ☐ nepsy-valmentajalta ☐ tukiperheeltä tai tukihenkilöltä ☐ varhaisen tuen palveluista (perhetyö, kotipalvelu, lapsiperhesos.työ) ☐ lastensuojelusta ☐ erikoissairaanhoidosta	Lapsi/nuori tai perhe voisi hyötyä tuesta: <ul style="list-style-type: none"> ☐ OmaKs:stä (OmaNanny, Nuorten etättyöntekijä) ☐ perhekeskuksesta (kerhot, nepsy-pysäkki) ☐ vanhemmille ja nuorille suunnatuista etäryhmistä ☐ opiskeluhollosta (terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi) ☐ perheneuvolasta ☐ mtp-tiimistä / nuorisovastaanotolta ☐ puhe-, toiminta- tai fysioterapeutilta ☐ nepsy-valmentajalta ☐ tukiperheeltä tai tukihenkilöltä ☐ varhaisen tuen palveluista (perhetyö, kotipalvelu, lapsiperhesos.työ) ☐ lastensuojelusta ☐ erikoissairaanhoidosta		